

Slim wassen

Slim wassen

Inhoud

Inleiding 7

1. De was doen: direct van start 8

2. Wasmiddelen: wat de fabrikant doet 18
2.1 Type wasmiddelen
2.2 Specifieke wasproducten
2.3 Duurzaamheid van wasmiddelen
2.4 Ingrediënten en hun functies

3. Slim en duurzaam wassen: wat je zelf kunt doen 38

4. Wassymbolen: waar je verder op moet letten 42

Inleiding

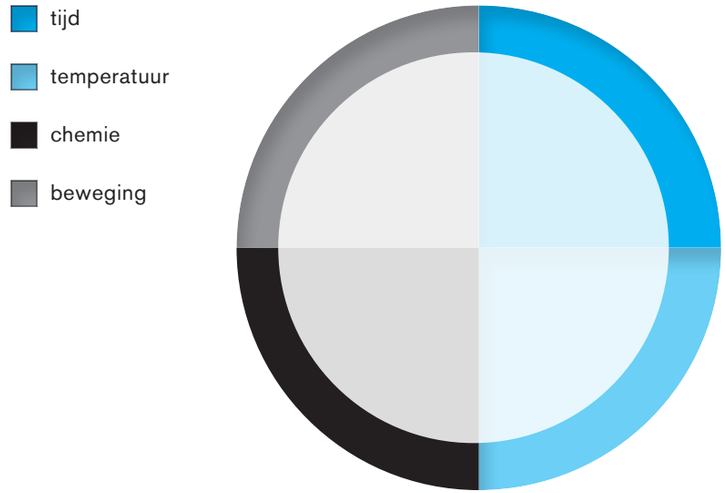
Wassen doen we allemaal. Wanneer we onze kleding en ons linnengoed niet zouden wassen, zou dat ten koste gaan van onze hygiëne en van het behoud van ons textiel. We zouden gaan stinken, er vuil uitzien en ook onze sociale contacten zouden eronder te lijden hebben. De kans op huidaandoeningen wordt vergroot en we worden vatbaarder voor infectieziektes.

Wassen is bovendien iets heel persoonlijks. De één zweert bij het wasmiddel dat zijn moeder altijd gebruikte, de ander kiest telkens een ander merk dat in de aanbieding is. De één sorteert zijn was op kleur, de ander sorteert zijn was op temperatuur.

Maar wat is nu ‘slim wassen’? slim wassen is als je bij het kiezen van je wasmiddel en wasprogramma vooral rekening houdt met de factoren schoon, hygiëne en duurzaamheid - naast comfort en prijs.

Wasmiddelen zijn veilig en bijzonder innovatief en duurzaam. De veiligheid van wasmiddelen wordt gewaarborgd door wet- en regelgeving als de Detergentenverordening en REACH. Duurzaamheid en innovatie zijn onder meer te danken aan vrijwillige initiatieven vanuit de industrie. Wasproducten worden continu aangepast aan de eisen die de bovendien veranderende samenleving en wetgeving aan ze stelt. Dankzij betere enzymen in producten kun je op lagere temperaturen wassen wat weer beter is voor je textiel.

Om goed te wassen heb je de factoren temperatuur (van het water), beweging (van de wasmachine), tijd (van het draaien van de trommel) en chemie (wasmiddelen) allemaal nodig. Hoevéél je ervan nodig hebt en in welk verhouding, dat verschilt.

1

De was doen: direct van start

Voor sommigen is de was doen geheel vanzelfsprekend; gezinnen bijvoorbeeld, draaien vaak met gemak 5 wassen per week. Maar was je wel slím, dat wil zeggen effectief, efficiënt en duurzaam?

Voor anderen is de was doen helemaal niet vanzelfsprekend, bijvoorbeeld als je net je ouderlijk huis verlaat; ineens moet je zelf gaan wassen. Als je je ouderlijk huis verlaat en op jezelf gaat wonen; ineens moet je zelf gaan wassen. Hoe gaat de was eigenlijk in zijn werk? En waar moet je op letten? Volg de volgende stappen en je textiel is weer fris en schoon.

1. Wasgoed voorbereiden
2. Was sorteren
3. Bepaal welke was- en hulpmiddelen nodig zijn
4. Kies het juiste programma
5. Zorg voor een goede belading
6. Doseer wasmiddel en eventuele hulpmiddelen volgens de verpakking
7. Haal de was meteen na afloop uit de machine om te drogen

1. Wasgoed voorbereiden

Je kan niet zomaar lukraak al je vuile was in de wasmachine stoppen; je loopt dan risico dat je machine stuk gaat of dat je was niet goed schoon wordt.

Maak eerst de zakken van broeken, jassen en truien leeg. Zorg dat de manchetten van overhemden niet meer opgerold zitten. Keer (spijker)broeken binnenstebuiten om het ontstaan van vale strepen te voorkomen. Draai ook truien, shirts en andere kledingstukken met opdruk binnenstebuiten. Sluit alle ritssluitingen, drukknopen en haken en bindt touwtjes samen. Dit voorkomt schade aan de wasmachine en aan het overige wasgoed.

Check je was zorgvuldig op hardnekkige vlekken en gebruik eventueel vlekkenspray of ossengal.

Wasgoed bewaren

Bewaar was altijd op een droge plaats om te voorkomen dat het gaat schimmelen. Schimmel herken je als kleine zwarte vlekken die zich verspreiden in je wasgoed en er (meestal) niet meer uit gaan. Dit worden weervlekken genoemd; voor deze vlekken bestaan speciale reinigers. Bewaar je was zo kort mogelijk; des te groter de kans dat de vlekken er nog uitgaan. Een vochtige sporthanddoek bijvoorbeeld, kun je beter meteen uithangen voordat het langere tijd in de wasmand ligt.

2. Was sorteren

Bestudeer het label

Sorteren is een heel belangrijke stap in het wasproces. Om goed te kunnen sorteren, moet je het label in je kleding bestuderen. Hierop lees je onder andere van welke textielsoort(en) het kledingstuk is gemaakt. Bovendien lees je aan de wassymbolen af hoe en op welke temperatuur de kleding mag worden gewassen.

Sommige kledingstukken kunnen helemaal niet in een wasmachine worden gewassen en zul je moeten uithangen, met de hand wassen of naar de stomerij brengen.

Mate van vervuiling

Sorteren doe je verder op de mate van vervuiling: zit er na een wandeling in het bos een laag modder onderaan je broek, dan vraagt dit om een steviger wasprogramma dan als je in dezelfde broek alleen maar op kantoor hebt doorgebracht. Stop de zwaar vervuilde broek samen in de was met andere zwaar vervuilde kleding, zoals een met jam besmeurd tafellaken. Heb je niet genoeg zwaar vervuild wasgoed om een wastrommel mee te vullen, spaar het vuile wasgoed dan even op tot je een volle trommel hebt. Wacht er ook weer niet te lang mee, want hoe langer de vervuiling op de kleding blijft, hoe hardnekkiger het is om weer schoon te krijgen. De mate van vervuiling bepaalt namelijk zowel het wasprogramma als de hoeveelheid wasmiddel die gebruikt moet worden.

Kleur

Sorteer ook op kleur: donker bont, licht bont en witte was. Donker bont zijn kleuren als zwart, donkerblauw, en paars, rood en groen. Licht bont zijn met name pastelkleuren zoals lichtblauw en lichtroze. Witte was is geheel wit maar ook kan hier wit textiel met een lichte streep of print bij. Goed om te weten: kleurecht licht bont (bijvoorbeeld een lichtblauw laken) kun je gerust samen met wit wasgoed wassen (bijvoorbeeld witte handdoeken).

Soort textiel

Dan is het nog van belang om te sorteren op soort textiel. Houd gevoelige weefsels zoals wol, zijde en sommige synthetische weefsels apart van zware weefsels zoals katoen. Gevoelige weefsels vragen tenslotte om een ander wasprogramma.

Wastemperatuur: was nooit warmer dan de temperatuur die op het wassymbool staat - centrifugeersnelheid: die kun je aflezen aan het wastobbesymbool (zie wassymbolen).

Nieuwe kleding

Let op bij nieuwe artikelen: vaak moeten deze de eerste (paar) keer apart worden gewassen. Nieuw textiel bevat vaak een overmaat aan kleurstof, die bij de eerste (paar) keer wassen loslaat. Let ook op bij kleding of ander textiel die mogelijk niet-kleurecht is. Er is een eenvoudige test om vast te stellen of je te maken hebt met niet-wasechte kleuren. Wrijf met een natgemaakt wit lapje op een onzichtbare plaats over het betreffende textiel. Als het lapje verkleurt, gaat het om niet-wasechte gekleurde textiel en kun je het beter apart wassen.

Het is handig om 2 wasmanden aan te schaffen: een voor (licht en donker) bonte en een voor witte was.

Een handwas doen

Sommige kwetsbare kledingstukken of die waarvan je verwacht dat de kleur kan uitlopen (ook wel niet-kleurecht genoemd), kunnen beter met de hand worden gewassen. Let ook bij de handwas op de temperatuur. Fijne was die je niet aan de wasmachine toevertrouwt – bijvoorbeeld een zijden blouse - kun je het beste wassen met een speciaal middel (bijvoorbeeld een wolwas- of een fijnwasmiddel). Gebruik hiervoor geen hoofd- of kleurwasmiddel, tenzij de informatie op de verpakking anders is.

Het is belangrijk om bij een handwas eerst het wasmiddel in het water op te lossen en daarna pas het textiel in het sop te dompelen. Het wasgoed moet steeds onder water blijven en in beweging. Vooral gekleurd wasgoed moet nooit in het sop blijven staan, omdat het dan kan verkleuren. Om dezelfde reden mag nat wasgoed niet op elkaar blijven liggen.

Tenslotte: nooit wringen of wrijven, alleen knijpen tijdens een handwas. Spoel na afloop goed je handen af en maak ze zorgvuldig droog.

Tip voor de duurzaamheid van je wasmachine

Zorg dat je eens in de 5 wasbeurten een was op 60 graden doet met gebruik van een hoofdwasmiddel. Na het wassen blijft er namelijk vaak wat kalkzeep achter in de leidingen en deze los je dan op. Dit is goed voor de duurzaamheid van je wasmachine en je voorkomt het ontstaan van nare geurtjes. Het is duurzamer om dit met een volle wastrommel te doen met sterk bevuild wasgoed dat op 60 graden mag worden gewassen.

3. Bepaal welke was- en hulpmiddelen nodig zijn

Zijn er bij je was meerdere stukken die erg vuil zijn, dan kun je de wasmachine een voorwas laten draaien. Het wasprogramma gaat dan automatisch na de voorwas over op de hoofdwas. Je kunt ook een vlekkenmiddel of wat extra (vloeibaar) wasmiddel aanbrengen op lastige vlekken, of je voegt een waskrachtversterker toe. Ook kun je geurparels aan je was toevoegen. Let er wel op dat je de wasproducten afstemt op het soort textiel dat je wilt wassen (zie hoofdstuk 2).

4. Kies het juiste programma

De keuze van het wasprogramma hangt af van de sortering van het wasgoed (zie stap 2). Volg hierbij de wassymbolen in het onderhoudsetiket van het textiel.

Afhankelijk van hoe vies je kleding is, kun je bepalen of een voorwas nodig is. In de meeste gevallen is een gewoon wasprogramma voldoende voor schone kleren. Om de beste zorg te dragen voor je kleding, kun je je kleren het beste op een lage temperatuur wassen, vaak lager dan de maximale temperatuur die op het waslabel staat. Tegenwoordig is een temperatuur van 30°C vaak hoog genoeg om kleding schoon te krijgen. Dan kun je nog bepalen of je je kleren wilt laten centrifugeren. De wasmachine draait dan op hele hoge snelheid om al het vocht uit je kleding te wringen. Ook handig zijn de extra functies als startuitstel of tijdsbesparing, die geven je meer controle over wanneer je de was precies wilt laten eindigen. Het kiezen van het juiste wasprogramma is afhankelijk van de mate en aard van vervuiling van je textiel. Raadpleeg hiervoor de wasgids op de volgende pagina.

5. Zorg voor een goede belading

Een wasmachine die te licht of te zwaar is beladen, functioneert niet goed.

Te weinig was

Te weinig was in de machine betekent verspilling van elektriciteit en water. Ook het centrifugeren gaat dan moeizamer en is slecht voor je wasmachine. Wacht liever nog een dag tot je meer wasgoed heb verzameld, of - als je bijvoorbeeld dringend een bepaald kledingstuk nodig hebt - doe een handwas.

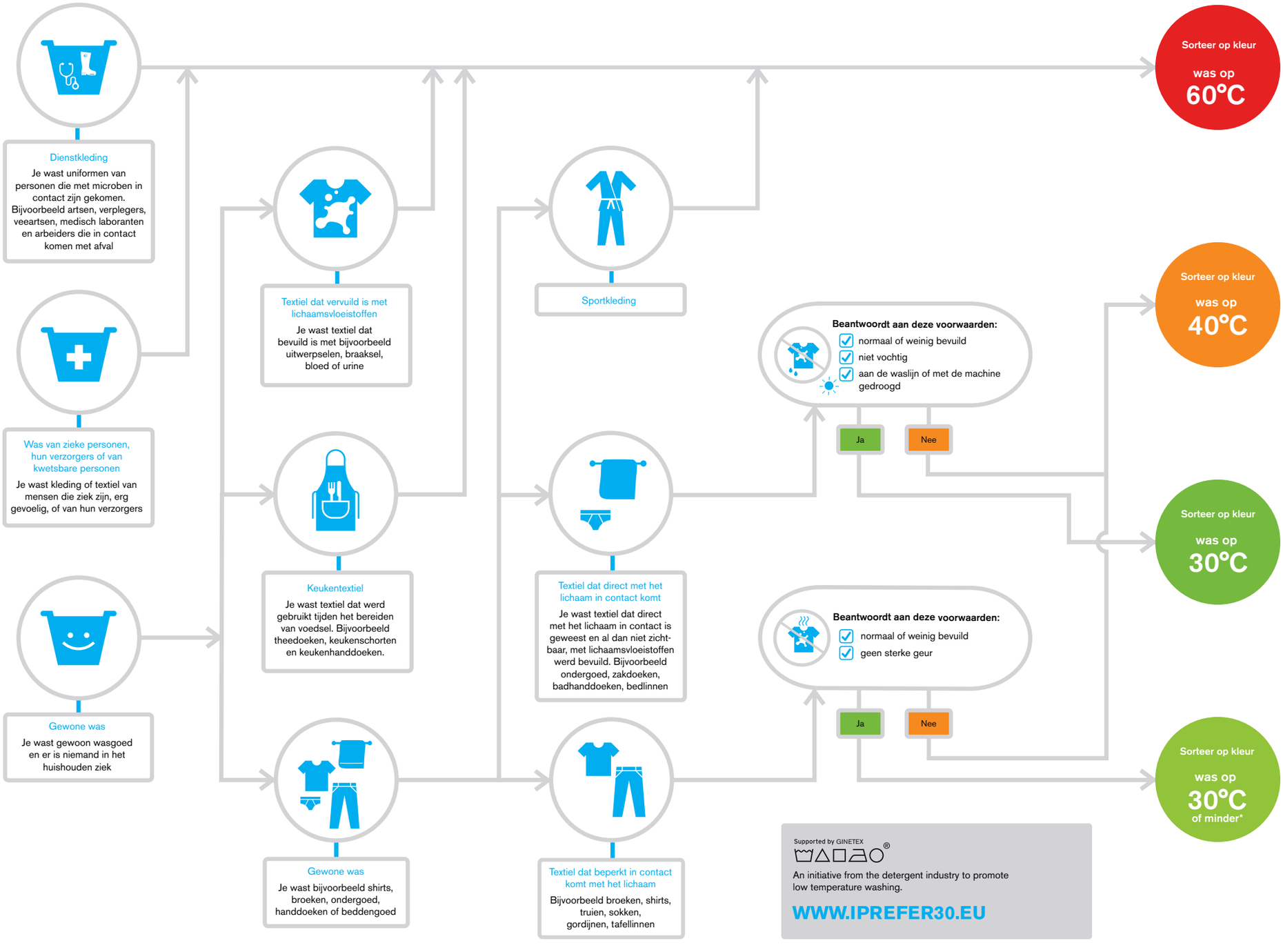
Te veel was

Ook teveel was in de machine zal als resultaat hebben dat de was niet schoon wordt. De oorzaak is dat er te weinig beweging in de trommel mogelijk is en het wasmiddel zijn werk niet goed kan doen, omdat het niet kan doordringen in de vezels. Bovendien is uitspoelen in een te volle machine moeilijker, waardoor er wasmiddelresten kunnen achterblijven in het wasgoed.

Afhankelijk van het wasprogramma dat je kiest, kun je de wasmachine helemaal vullen (bij een bonte of witte was bijvoorbeeld), of minder vol doen (bijvoorbeeld bij een kreukherstellend programma, of een fijne of wolwas). Als je een lading normale was draait, is de wasmachine goed beladen als je je hand in de trommel boven het wasgoed nog heen en weer kunt bewegen.

Volg altijd de instructies die staan aangegeven op het waslabel én op het wasmiddel.

De wasgids

Supported by GINETEX

An initiative from the detergent industry to promote low temperature washing.

WWW.IPREFER30.EU

6. Doseer wasmiddel en eventuele hulpmiddelen volgens de verpakking

Op de verpakking van wasmiddelen staat altijd aangegeven hoeveel je ervan moet toevoegen. Je meet de juiste hoeveelheid wasmiddel af en doet het in het inspoelbakje. Soms raden fabrikanten aan om een doseersysteem (doseerbol) te gebruiken, dat je in de wastrommel stopt. Het voordeel daarvan is dat het wasmiddel in het hart van de was terecht komt, vervolgens direct oplost en dus sneller zijn werk doet.

Te weinig wasmiddel

Als je te weinig wasmiddel gebruikt, worden vuil en vlekken onvoldoende verwijderd en slaan de losgemaakte vuildeeltjes weer neer op het textiel. Hierdoor wordt de was na verloop van tijd grauw. Er zou dan ook kalkaanslag kunnen neerslaan op de was en op het verwarmingselement van de wasmachine. Te weinig doseren is dus niet alleen slecht voor de was, maar ook voor de machine. Bij extra hard water kun je wat meer wasmiddel gebruiken, of een speciale waterontharder toevoegen. Voor harder water staan doseerinstructies op de verpakking. Informatie over de hardheid kun je inwinnen bij het waterleidingbedrijf. Het merendeel van de huishoudens in Nederland heeft zacht tot middelhard water.

Te veel wasmiddel

Te veel wasmiddel gebruiken is verspilling en niet duurzaam. Bovendien kan bij teveel wasmiddel kalkzeep neerslaan op de kleding wat witte vlekken geeft.

Als je wasverzachter gebruikt, doe je de hoeveelheid die op de verpakking wordt aanbevolen in het speciale wasverzachterbakje. De wasverzachter wordt dan vanzelf aan het laatste spoelwater toegevoegd. Nadat je het wasmiddel en eventueel de waterontharder en/of wasverzachter hebt gedoseerd, sluit je de deur van de wasmachine en drukt op start. De wasmachine doet de rest.

7. Haal de was meteen na afloop uit de machine om te drogen

Je kan het natte wasgoed het beste meteen na afloop van het programma uit de wasmachine halen. Als je dit te lang vochtig in de machine laat zitten, kan dat vieze geuren en zelfs schimmel veroorzaken. Je kunt de was aan een rek of waslijn te drogen hangen, of een wasdroger gebruiken. Kijk dan ook weer goed op het label: het drogen-symbool geeft aan of het kledingstuk in de droogtrommel kan, en op welke temperatuur. Stop de droger niet te vol: de kleding moet kunnen bewegen. Overbelading zorgt voor extra kreukels. Bovendien kunnen de artikelen warmteschade oplopen, als het ventilatiegat van de droger verstopt raakt door overbelading. Ook na afloop van een droogprogramma, haal je het wasgoed er meteen uit. Dit voorkomt kreukvorming.

2

Wasmiddelen:
wat de fabrikant doet

2.1 Typen wasmiddelen

Wasmiddelen kunnen worden ingedeeld naar vier hoofdgroepen:

Hoofdwasmiddelen (ook wel totaalwasmiddelen genoemd)
Hoofdwasmiddelen zijn geschikt voor de witte en kleurvaste was. Ze bevatten vaak optische witmiddelen. Hoofdwasmiddelen zijn bijzonder geschikt om kleurstofhoudende vlekken te verwijderen. Ze bevatten een zuurstofbleekmiddel om lastige vlekken uit de was te verwijderen. Een totaalwasmiddel kan gebruikt worden voor de witte en de sterk vervuilde kleurechte, bonte was, bij temperaturen van 40 of 60 °C.

Kleurwasmiddelen (ook wel bontwasmiddelen genoemd)
Kleurwasmiddelen zijn speciaal ontworpen om de kleuren van je wasgoed te beschermen. Aan deze wasmiddelen worden meestal geen bleekmiddelen en optische witmiddelen toegevoegd. Aan een kleurwasmiddel is een kleurbeschermer toegevoegd. Deze stof voorkomt dat losgelaten kleurdeeltjes zich opnieuw aan het textiel hechten, waardoor het textiel kan verkleuren. Een kleurwasmiddel kan gebruikt worden voor de bonte was en is geschikt voor temperaturen van 30 °C en 40 °C.

Fijnwasmiddelen
Fijnwasmiddelen zijn pH-neutraal en bevatten geen optische witmiddelen en bleekmiddelen. Ze zijn daardoor geschikt voor fijne synthetische stoffen en fijne gekleurde was. Deze middelen zijn zowel te gebruiken voor de machinewas als voor de handwas. Door hun specifieke samenstelling zijn fijnwasmiddelen zachter voor het textiel.

Wolwasmiddelen
Wolwasmiddelen zijn geschikt voor het wassen van wol en zijde. Deze middelen zijn pH-neutraal en bevatten geen enzymen.

Wasmiddelen in verschillende vormen

Waspoeders

Waspoeders zijn onder te verdelen in hoofd- en fijnwasmiddelen. Een hoofdwasmiddel kun je het beste gebruiken voor kleurechte, bonte was en voor witte was op 40 °C, 60 °C en 90°C. Er zijn ook wastabletten op de markt, die eenvoudig zijn te doseren. Hoofdwasmiddelen zijn bijzonder geschikt om kleurstofhoudende vlekken te verwijderen. Fijnwasmiddelen bevatten geen optische witmiddelen en bleekmiddelen, en zijn geschikt voor wollen truien of fijne synthetische stoffen en fijne gekleurde was.

Vloeibare wasmiddelen

Vloeibare wasmiddelen zijn bij uitstek geschikt om te gebruiken bij lage temperaturen (30°C tot en met 60°C). Ze zijn eenvoudig te doseren. Een vloeibaar wasmiddel verdeelt zich sneller in water dan een waspoeder. Dat betekent dat de oppervlakte-actieve stoffen, zodra de machine draait, direct met hun werk kunnen beginnen. Omdat een vloeibaar wasmiddel meer oppervlakte-actieve stoffen bevat dan een poeder, is het extra efficiënt voor vet vuil. Vloeibare wasmiddelen worden bij voorkeur in een wasbol op het wasgoed geplaatst. De wasbol voorkomt dat een gedeelte van het wasmiddel ongebruikt in de afvoer verdwijnt.

Voor een veilig gebruik van alle soorten wasproducten geldt:

- Lees altijd het etiket
- Volg de veiligheidsinstructies nauwkeurig op
- Houd producten buiten bereik van kinderen – zowel bij gebruik als bij opslag
- Laat het product nooit op de wasmachine of naast de emmer staan (of op een andere plek waar een kind bij kan)

Vloeibare gelcaps/pods

Er zijn ook wasmiddelen in de vorm van een capsule te koop voor eenvoudige juiste dosering. Gelcaps zijn builtjes van oplosbare folie met daarin wasmiddel in vloeibare en/of poedervorm. Gelcaps zijn makkelijk in gebruik. Bijkomend voordeel va gelcaps is dat er geen huidcontact plaatsvindt met de vloeistof. Je plaatst het product in de trommel bij het vuile wasgoed.

Geen caps voor kids

Berg wasproducten goed op, op een veilige plek, voor en na gebruik. Zorg altijd dat kinderen er niet bij kunnen! De bedrijven die deze producten op de markt brengen nemen jouw veiligheid zeer serieus: de gebruiksaanwijzing op de verpakking is bedoeld om veilig gebruik van hun producten voor jou en je gezin te garanderen. 'Keep caps from kids ' oftewel 'Geen caps voor kids' is een initiatief van de wasmiddelenindustrie om veilig gebruik van capsules met vloeibaar wasmiddel in Europa te bevorderen. Deze Europese campagne wordt gesteund door een breed netwerk van bedrijven en nationale brancheverenigingen.

De volgende pictogrammen geven aan hoe je op een veilige manier wasproducten opbergt en gebruikt.

2.2 Specifieke wasproducten

Er zijn speciale producten op de markt om bepaalde wasproblemen op te lossen, zoals het verwijderen van vlekken of het extra zacht krijgen van de was.

Inweek- en voorwasmiddelen

Inweek- en voorwasmiddelen kun je naast een normaal wasmiddel gebruiken. Vooral wanneer het wasgoed erg vuil is (bijvoorbeeld werkkleding), zijn ze behulpzaam. Voorwassen is bij een normaal vervuilde was niet nodig. De wasmachine heeft een speciaal bakje dat bestemd is voor voorwasmiddel. Gebruik je een voorwasmiddel, dan moet je het hoofdwasmiddel in het voor hoofdwasmiddel bestemde bakje doen. Je kunt een voorwasmiddel namelijk niet combineren met bijvoorbeeld gelcaps.

Vlekverwijderaars

Speciale vlekkenmiddelen kun je gebruiken om plaatselijk het wasgoed vóór te behandelen. De meeste vlekkenmiddelen zijn vloeibaar of in pastavorm. Je brengt ze rechtstreeks op de vlek aan en volgt verder de gebruiksaanwijzing van de fabrikant. Omdat er verschillende soorten vlekken bestaan, is er ook een ruime keus aan vlekverwijderaars. Let goed op of het middel geschikt is voor de te behandelen vlek, en of het textiel ertegen bestand is.

Oxi-producten

Bij sterk vervuild wasgoed kunnen oxi-producten worden gebruikt als vlekverwijderaar of als waskrachtversterker, inweek- of voorwasmiddel. De naam komt van oxygen (zuurstof). Dit geeft aan dat het product werkt door een zuurstofbleekmiddel dat de vlekken als het ware wegbleekt. Oxi-producten kunnen zowel poedervormig als vloeibaar zijn. Deze producten zijn vaak niet geschikt voor wol of fijne was.

Waterontharders

Water wordt 'harder' genoemd als er meer calcium- en magnesiumionen in zitten: meer kalk. Eén van de nadelen van hard water is dat wasmiddelen daarin minder goed hun werk kunnen doen. Daarom bevatten wasmiddelen waterontharders. Hoe harder het water in het gebied waar je woont, hoe meer waspoeder je nodig hebt om de was schoon te krijgen. Op de verpakking staat dan de dosering die je moet aanhouden. Je kunt ook een extra waterontharder toevoegen.

Kalkaanslagbeschermers (ingebouwd in het wasmiddel, of als apart hulpmiddel bij de was) voorkómen dat kalksteen neerslaat op onderdelen van de wasmachine (zoals het verwarmingselement en de thermometer). Ze beschermen ook het wasgoed tegen vergrauwing door kalksteen. Deze middelen worden ook aangeraden om bij hoge waterhardheid minder wasmiddel te moeten toevoegen. Het merendeel van de huishoudens in Nederland heeft zacht tot middelhard water. De hardheid van jouw leidingwater kun je opvragen bij je waterleidingbedrijf.

Kledingverfrissers

Als er onaangename luchtjes in textiel aanwezig zijn, kun je kledingverfrissers (of ontgeurders) gebruiken om onaangename luchtjes aanwezig in textiel te maskeren. Dit kan met kleding, maar bijvoorbeeld ook met gordijnen. Kledingverfrissers zijn meestal verkrijgbaar in de vorm van sprays. De werkzame stof in deze producten sluit als het ware de moleculen die de onaangename geur veroorzaken in. Dit houdt wel in dat een kledingverfrisser niet eindeloos gebruikt kan worden: na verloop van tijd, wanneer een gordijn nog meer sigarettenrook heeft geabsorbeerd, zit er niets anders op dan het te wassen. Het oppervlak van het gordijn zit dan als het ware ‘vol’ met de werkzame stof van de kledingverfrissers. Hoewel deze sprays veilig zijn geldt standaard, dat je nooit een spray moet inademen.

Wasverzachters

Wasgoedverzachters worden gebruikt om het wasgoed zachter aan te laten voelen en om een extra geur aan het wasgoed toe te voegen. Ook kunnen wasverzachters voorkomen dat synthetische textielsoorten zoals nylon en acryl statisch geladen worden, en kunnen ze het strijken vergemakkelijken.

Wasgoedverzachters worden over het algemeen verkocht als gebruiksklare oplossing in een fles (al dan niet in geconcentreerde vorm). De producten worden in verschillende kleuren en geuren aangeboden. Naast verkoop als gebruiksklare oplossing zijn in de winkel ook doekjes te koop met een wasverzachtende werking. Deze doekjes zijn doordrenkt met de wasverzachtende stof die ook in de gebruiksklare oplossing wordt toegepast en dienen in de droogtrommel aan het wasgoed te worden toegevoegd.

Daarnaast bestaan er wasmiddelen met ingebouwde wasverzachter. Aan deze producten is veelal bentoniet, een kleiachtig bestanddeel, toegevoegd met een wasverzachtende werking. Ook kan als ingebouwde wasverzachter gebruik worden gemaakt van het enzym cellulase.

Geurparels

Geurparels hebben geen verzachtende werking maar voegen een extra geur aan het wasgoed toe. Geurparels worden vaak gebruikt bij kleding die lang fris moet blijven maar niet geschikt is voor wasverzachter, zoals sommige sportkleding.

Wasmiddelen vroeger

Tot in de jaren ‘50 werd voornamelijk met zeep en soda gewassen. In de keuken stonden bakjes waarin deze stoffen werden bewaard. Op zondagavond werd de was in de week gezet en de hele maandag waren de vrouwen, die in die tijd de was deden, bezig met het uitkoken, boenen, bleken, spoelen en schuren van de was. Hun handen werden er ruw van en hun ruggen krom. Om de was te bleken werd vaak chloorbleek gebruikt in concentraties die vandaag de dag niet meer zijn toegestaan omdat ze een risico vormen voor de gezondheid. En het resultaat was niet echt bevredigend. Daarnaast werd het textiel aan hoge temperaturen en veel wringen en schuren blootgesteld, waardoor het niet lang mooi bleef. In de jaren ’60 kregen de huisvrouwen hulp van de wasmachine én de eerste generatie textielwasmiddelen kwamen op de markt. Wassen werd een stuk eenvoudiger maar het milieu was er niet zo blij mee. Soms tot tien meter hoge schuimbergen op de rivieren waren misschien mooi om te zien, maar de vissen overleefden het niet. Gelukkig zijn die tijden voorbij.

Wasmiddelen nu

We stellen tegenwoordig hogere eisen aan hoe de was uit de machine komt. Schone was moet er niet alleen smetteloos uitzien, maar moet ook hygiënisch schoon zijn en fris ruiken. Wit moet echt wit zijn. Bloed- en urinevlekken zijn uit den boze. Deodorant- en transpiratievlekken vinden we onsmakelijk. En vooral onprettige luchtjes zijn minder acceptabel dan vroeger. Kortom, we willen niet alleen dat wasmiddelen voorzichtiger omspringen met onze was, maar ze moeten de was ook schoner maken dan zeep en soda. Daarnaast moeten wasmiddelen gebruiksvriendelijk zijn, de wasmachine niet beschadigen en het milieu niet aantasten. Daarom gaan er jaren van onderzoek aan vooraf voordat een nieuw wasmiddel in de winkel ligt.

2.3 Duurzaamheid van wasmiddelen

De milieubelasting van wasmiddelen is de laatste jaren sterk afgenomen. Dat betekent dat milieuvriendelijk schoonmaken minder een kwestie is van wélk middel je gebruikt; het gaat er meer om hóe je het middel gebruikt. Om milieuvriendelijk te wassen, moet je:

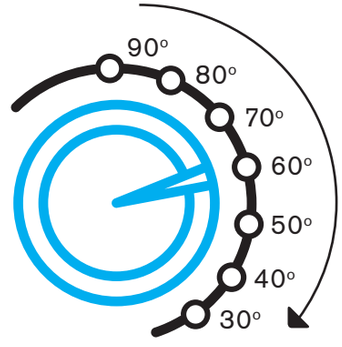
- niet méér wasmiddel gebruiken dan nodig is (niet te veel doseren)
- niet méér energie gebruiken voor het wassen dan nodig is (niet op onnodig hoge temperaturen wassen)
- zuinig zijn met water

Eind jaren ‘60 kwam het nog voor dat er grote schuimvlokken op een riviertje dreven of dat de sloot vol zat met stinkende groene drab waar de wasmiddelen van toen verantwoordelijk voor waren.. Maar na dertig jaar milieubeleid is het oppervlaktewater in Nederland schoner geworden. Dit succes is onder meer het gevolg van een betere zuivering van afvalwater van fabrieken en huishoudens en een andere samenstelling van wasmiddelen.

Vroeger werd de textielwas gedaan met grote blokken zeep die je moest schaven. Maar dat was toen er nog geen wasmachines bestonden. Zeep is niet geschikt voor een machine omdat het teveel schuimt en omdat zeep pas bij hele hoge temperaturen het meest effectief is. Aangezien zeep snel verandert in kalkzeep heb je er blijvend veel van nodig om je was schoon te krijgen. Toen de waspoeders net op de markt kwamen zaten er allerlei stoffen in die later, toen wasmiddelen op grote schaal gebruikt werden, tot een grote milieubelasting hebben geleid. Een voorbeeld hiervan is fosfaat dat volgens de wetgeving niet meer gebruikt mag worden in consumentenwasmiddelen. De huidige wasmiddelen bevatten veel minder milieubelastende stoffen. Dit komt vooral door de toevoeging van andere actievere ingrediënten (zoals enzymen en TAED). Een andere oorzaak van de lagere milieubelasting van wasmiddelen is de productconcentratie en snellere biologische afbreekbaarheid.

Wassen door de jaren heen

Door de jaren heen hebben we een enorme vooruitgang geboekt op het gebied van wassen. We zijn minder producten gaan gebruiken (lagere dosering), op lagere temperaturen gaan wassen en we zijn minder water gaan gebruiken. Dit is te danken aan de vernieuwde samenstelling van producten, de ontwikkeling van wasmachines (hardware) en de manier waarop we zijn gaan wassen.

Jaren '50	90°C graden
Jaren '60	90°C graden
Jaren '70	60°C graden
Jaren '80	Verdere verlaging
Jaren '90	40°C graden
Heden	30°C en 40°C graden

Jaren '50	Jaren '60	Jaren '70	Jaren '80	Jaren '90	Heden
50 gram wasmiddel per emmer van 10 liter	200 gram wasmiddel voor voor- en hoofdwas	200 gram per was	160 ml vloeibaar wasmiddel	100 gram per was: 80 gram per was bij wastabletten	35 gram per was
Zeep en laagschuimende wasmiddelen met fosfaat, perboraat en slecht afbreekbare wasactieve stoffen	Eerste enzymen in wasmiddelen; vervanging van de slecht afbreekbare wasactieve stoffen naar goed afbreekbare	Introductie TAED > effectieve bleekwerking bij 60°C graden	Ontwikkelen diverse soorten enzymen	Geconcentreerde poeders	Geconcentreerde vloeibare wasmiddelen
Van handwas naar voorladers	Voorladers met ingebouwde centrifuges	Minder verlies wasmiddel	Zuiniger in energie- en waterverbruik	Minder waterverbruik en lage wastemperaturen	Grote trommelinhoud en lage wastemperaturen
Lang inweken (3 uur) is gebruikelijk	Voorwas inweken gebruikelijk	35% begint met voorwas, duur wasprogramma 1,5 tot 2 uur	20% begint met voorwas	Voorwas verdwijnt	Grote keuze aan programma's om zo effectief mogelijk te wassen
Laag, verwarming van water vindt voornamelijk buiten de machine plaats	Onbekend	2.1 kilowatt/uur bij 60°C graden	1.7 kilowatt/uur bij 60°C graden	1.3 kilowatt/uur bij 60°C graden	De nieuwste AAA wasmachines verbruik 0.9 kilowatt/uur per was bij 60°C graden

Biologische afbreekbaarheid

Biologische afbraak is een proces waarbij organische stoffen (stoffen die koolstof bevatten) afgebroken worden door de natuurlijke activiteit van levende micro-organismen, zoals bacteriën en schimmels. Stoffen die zich op deze manier laten afbreken, noemt men biologisch afbreekbaar.

De biologische activiteit van sommige textielwasmiddelen is iets heel anders. Zulke producten bevatten namelijk enzymen, die bepaalde soorten vlekken helpen verwijderen. Deze eigenschap moet niet verward worden met die van de biologische afbreekbaarheid. De afbreekbaarheid van oppervlakte-actieve stoffen in wasmiddelen wordt in Europa geregeld in de Detergentenverordening. Deze Europese wetgeving stelt volledige biologische afbreekbaarheid verplicht voor alle oppervlakte-actieve stoffen in was- en schoonmaakmiddelen. In deze verordening staan de testen die gebruikt moeten worden om de afbreekbaarheid te bewijzen. Volledige biologische afbraak betekent dat de stof door micro-organismen (bacteriën) volledig tot koolzuur, water en eventueel minerale zouten wordt afgebroken.

De meeste oppervlakte-actieve stoffen in was- en schoonmaakmiddelen leiden tot schuimvorming. Als ze niet snel worden afgebroken en ze komen in het oppervlaktewater terecht, kan er onaanvaardbaar veel schuim op waterwegen ontstaan, vooral als het water daar in hevige beweging is. Door het schuimprobleem ging de industrie in de vroege jaren zestig op zoek naar snel biologisch afbreekbare oppervlakte-actieve stoffen.

Voor biologische afbraak zijn micro-organismen (bacteriën) nodig die oppervlakte-actieve stoffen kunnen gebruiken voor hun energievoorziening. In de praktijk gebeurt dit meestal in de waterzuiveringsinstallatie. In biologische waterzuiveringsinstallaties is de concentratie van micro-organismen zeer hoog en gaat de biologische afbraak snel. De mate waarin en de snelheid waarmee dat gebeurt, hangen af van factoren als de doorlooptijd van het afvalwater in de installatie en de doelmatigheid waarmee deze werkt.

De volledige biologische afbreekbaarheid van de oppervlakte-actieve stoffen in alle was- en schoonmaakmiddelen is in Europa wettelijk geregeld. De meeste fabrikanten vinden het dan ook niet nodig om dit te melden op de verpakking.

Alleen organische (koolstof bevattende) bestanddelen kunnen biologisch worden afgebroken.

Fabrikanten beoordelen echter de invloed van alle bestanddelen op het watermilieu met dezelfde zorgvuldigheid als die van oppervlakte-actieve stoffen.

Duurzaamheidsinitiatieven van de branche

De NVZ en haar Europese koepel de A.I.S.E. hebben jaren geleden al de uitdaging aangepakt om duurzaamheid van schoonmaakmiddelen verder te verbeteren.

Washright Campagne
De Washright-campagne is een initiatief van de AISE, de Europese organisatie van producenten en importeurs van was-, reinigings-, en onderhoudsproducten. De campagne voorziet consumenten in heel Europa van tips en adviezen over wassen op duurzame wijze. De campagne is gestart in 1998 als aanvulling op duurzaamheidsinitiatieven van de was- en reinigingsmiddelen industrie, waarbij gewerkt wordt aan producten en verpakkingen die het milieu minder belasten en geeft voorlichting aan consumenten over hoe efficiënter te wassen. Het Washright etiket staat inmiddels op miljarden verpakkingen van wasmiddelen en bevat tips om water, energie, CO_2 én geld te besparen bij het wassen.

Charter voor Duurzaam Schoonmaken & Cleanright
Europese website in verschillende talen voor voorlichten van consumenten over schoonmaakmiddelen: Wat zit er in? Hoe moet ik het veilig gebruiken?

Safe Use Symbolen
Harmonisatie van de adviezen voor veilig gebruik op de verpakking van consumentenproducten.

HERA-project
Risicobeoordeling van de meest gebruikte ingrediënten in wasmiddelen.

Code of Good Environmental Practice
Succesvol Europees project om de milieubelasting door het wassen aanzienlijk te verminderen.

Air Fresheners Stewardship Programme
Bevorderen van verantwoorde communicatie over, en productie en gebruik van, luchtverfrissers te bevorderen.

Environmental Risk Assessment and Management (ERASM)
Een gezamenlijk initiatief met CESIO (producenten van oppervlakte-actieve stoffen) voor onderzoek naar de milieueffecten van oppervlakte-actieve stoffen.

Brancheplan verpakkingen
Succesvolle activiteiten om verpakkingsmaterialen te reduceren door compacteren en concentreren.

Visie NVZ

De NVZ wil met haar leden en haar partners een schone, hygiënische en duurzame leefomgeving voor alle Nederlanders creëren.

Strategie NVZ

De NVZ werkt met haar partners aan initiatieven die hygiëne vergroten.	1	Stakeholders zien de NVZ als belangrijk aanspreekpunt voor hygiënevraagstukken.
De NVZ stel duurzaamheid centraal.	2	Stakeholders zien de NVZ en haar leden als vooruitstrevende gesprekspartner over duurzaamheid.
De NVZ gaat namens de branche in gesprek met overheid, NGO's, politiek en media over een hygiënische, schone en duurzame leefomgeving.	3	De samenleving ziet en ervaart onze branche als verantwoordelijk en betrouwbaar.
De NVZ informeert, betrekt en ondersteunt haar leden actief ten aanzien van wet- en regelgeving en vrijwillige initiatieven.	4	Leden zijn betrokken bij de NVZ en overtuigd van de meerwaarde van het lidmaatschap.
De NVZ informeert een breed publiek over het verantwoord en veilig omgaan met onze producten.	5	Onze producten worden op de juiste wijze en zonder incidenten gebruikt.

Tips bij het wassen van sportkleding

1. Trek je sportkleding snel uit
Trek je je sportkleren na het sporten niet snel uit, dan krijgen bacteriën de kans zich over je lichaam te verspreiden én wordt de nare lucht van de vuile kleding hardnekkiger.

2. Hang je sportkleding uit
Gooi je sportkleding niet op een hoopje in de hoek van de badkamer. Bacteriën houden namelijk erg van natte, warme plekken. Beter kun de kleding uithangen; liefst buiten.

3. Was je sportkleren zo snel mogelijk
Laat je stinkende sportkleding niet te lang liggen of hangen, anders gaan de nare geuren zich nog meer hechten aan het textiel.

4. Was op lage temperatuur
Was sportkleding bij voorkeur op 30 graden. Sportkleding krimpt vrij gemakkelijk en ook tasten hoge temperaturen het elastiek aan.

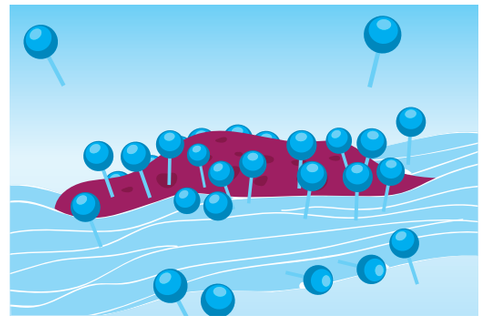
5. Droog sportkleding niet in de droger
Veel sportkleding is gemaakt van textielsoorten die krimpen en slijten in de droger. Beter kun je gewassen sportkleding (binnen of buiten) aan de waslijn hangen.

2.3 Ingrediënten en hun functies

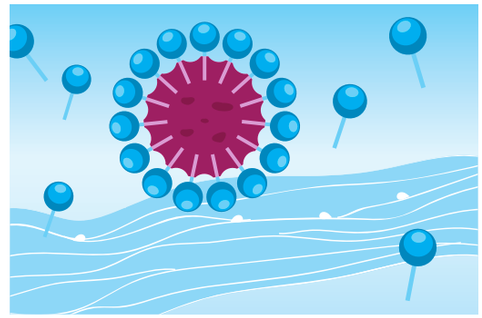
De belangrijkste ingrediënten van wasmiddelen zijn oppervlakte-actieve stoffen. Ook belangrijk zijn waterontharders, zuurstofbleekmiddelen, enzymen, optische witmiddelen, anti-vergrauwingsmiddelen en geurstoffen.

Oppervlakte-actieve stoffen

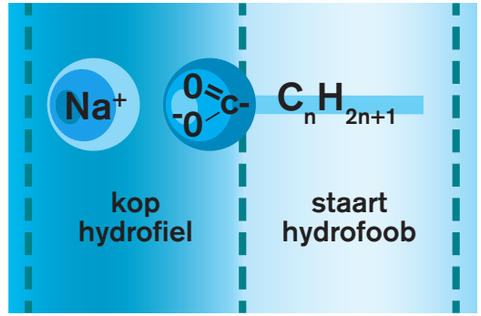
Water alleen is vaak niet voldoende om te reinigen. Water heeft namelijk door de hoge oppervlaktespanning de neiging om samen te trekken tot bolvormige druppels. Op een vet oppervlak vloeit water daarom weg zonder het vochtig te maken. Daarom - en om het vuil oplosbaar te maken zodat het wegspoelt met het water - bevatten wasmiddelen, maar ook andere reinigingsmiddelen, oppervlakte-actieve stoffen (afgekort: oas).

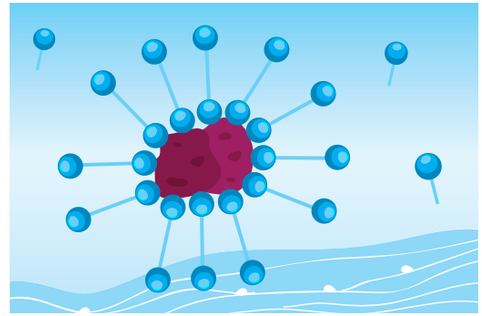
1. Zo wordt vettig vuil los gemaakt.

2. Het wordt in de oplossing zwevend gehouden.

Algemene opbouw van een wasactieve stof (detergent).

3. Vast vuil blijft zweven door een dubbele laag oppervlakte-actieve stoffen.

Oppervlakte-actieve stoffen bestaan altijd uit een lange waterafstotende staart (“hydrofoob”) en een waterminnende kop (“hydrofiel”).

Oppervlakte-actieve stoffen:

- Zorgen dat het water gemakkelijker doordringt in het textiel, zodat het water het textiel en vuil bevochtigt. Om goed te kunnen reinigen, is het belangrijk dat het water en het wasmiddel werkelijk in het textiel doordringen.
- Woelen de vuildeeltjes uit het textiel los en kapselen ze in. Het resultaat is dat er duizenden ingekapselde vuildeeltjes los door het water in de wasmachine zweven.
- Zorgen dat het vuil zich niet opnieuw hecht aan het textiel, maar dat het in het sop blijft rondzweven.

Daarnaast bevat een wasmiddel nog andere ingrediënten met bijzondere eigenschappen.

Waterontharders

In leidingwater zit calcium. In combinatie met de zouten die we toevoegen en hogere temperaturen, wordt mogelijk kalk gevormd. De aanwezigheid van calcium in het water heeft een negatief effect op de werking van wasmiddelen. Waterontharders rekenen af met kalk. Die waterontharders waren vroeger voornamelijk fosfaten, maar nu gebruikt men hiervoor andere stoffen op basis van natuurlijke materialen, zoals zeoliet. Waterontharders gaan het ontstaan van kalkaanslag in de wasmachine tegen en voorkomen dat er kalk neerslaat op de kleding.

Hard water belemmert de werking van het wasmiddel en veroorzaakt door kalkafzetting schade aan de machine.

Zuurstofbleekmiddelen

Zuurstofbleekmiddelen zijn effectief bij kleurstof houdende vlekken, bijvoorbeeld ontstaan door wijn, koffie, thee of vruchtensap. Vroeger werden dergelijke vlekken behandeld met een agressiever chloorbleekmiddel. De vlekken verdwenen dan wel, maar het textiel werd meer aangetast en de kleuren verbleekten sneller.

Zuurstofbleekmiddelen lossen dat probleem op. Ze werken normaal gesproken alleen vanaf 60 °C, maar met de hulp van een zogenaamde bleekactivator werken ze ook goed bij lagere temperaturen.

Enzymen

Eiwithoudende vlekken zijn lastig te verwijderen, terwijl ze veel voorkomen. Vlekken door bloed, transpiratievocht, urine en ontlasting zijn voorbeelden van vuil met eiwitten. Deze vlekken kunnen worden afgebroken met enzymen. Enzymen zijn ingewikkelde organische moleculen die in alle levende wezens en planten aanwezig zijn. Ieder enzym is geschikt voor aanpak van een bepaald soort vuil. Lipidase kan bijvoorbeeld vetvlekken in stukken knippen, zodat de oppervlakteactieve stoffen er beter bij kunnen en met hun werk kunnen beginnen. Er zijn specifieke enzymen om vetvlekken, eiwitvlekken en suikervlekken af te breken. Enzymen werken het best bij een temperatuur tussen de 30°C en 60°C. Bij hogere temperaturen verliezen ze hun werking.

Optische witmiddelen

Door veroudering vergeelt textiel. Optische witmiddelen in wasmiddelen zorgen ervoor dat het ultraviolette licht uit het daglicht terugkaatst als blauw licht, waardoor wit textiel er frisser uitziet en kleuren helderder worden. Vuil in het wasgoed is vrijwel altijd eiwithoudend. De functie van enzymen is om het eiwit in kleine stukjes te breken, waarna die in het spoelwater kunnen worden opgelost.

Anti-vergrauwingsmiddelen en kleurbeschermingsmiddelen

Het losgemaakte vuil en de overvloed aan kleurstoffen moeten geen kans krijgen om opnieuw neer te slaan op het textiel. Daarvoor zorgen niet alleen de oppervlakte-actieve stoffen, maar ook de zogenaamde anti-vergrauwingsmiddelen en kleurbeschermingsmiddelen.

Geurstoffen

Van nature ruikt wasmiddel niet aangenaam. Ieder wasmiddel is daarom meer of minder geparfumeerd. Alle genoemde stoffen moeten in precies de juiste verhouding in het wasmiddel voorkomen om een prettige geur af te geven.

3

Slim en duurzaam wassen: wat je zelf kunt doen

Los van dat wat overheid en industrie ondernemen op het gebied van duurzaamheid, is de rol van de consument essentieel. De industrie kan namelijk wel zorgen voor een duurzame productieketen en duurzame producten; het is echter de consument die bepaalt of hij ook duurzaam met deze producten omgaat. Het gaat dan met name om de temperatuur waarop wordt gewassen, en de hoeveelheid (warm) water die wordt gebruikt tijdens het wassen.

De vier belangrijkste adviezen om als consument geld en het milieu te sparen:

1. Was met een volle trommel. Je hoeft dan minder vaak te wassen, waardoor je per kilo wasgoed minder energie gebruikt.

2. Doseer wasmiddel volgens vuilgraad en waterhardheid. Bepaal voor het wassen de mate en het type vuil van je wasgoed én de waterhardheid van het water in jouw regio.

3. Gebruik de laagst aanbevolen temperatuur. Hiermee verminder je de CO_2 uitstoot die nodig is bij het verwarmen van het water én je wasgoed slijt minder hard.

4. Help verpakkingsafval recyclen - zorg dat de lege verpakking bij het juiste afval terecht komt (kunststof/papier).

Deze adviezen zijn ontwikkeld in het kader van de Wash Right-campagne. Met het Wash-Right programma 'Met minder net zo schoon' hebben de fabrikanten van wasmiddelen in Europa een programma gestart om de effecten van wasmiddelen op het milieu te reduceren. De hele keten van grondstof tot thuisgebruik wordt in het programma meegenomen. Het juiste gebruik van het product is belangrijk bij het minimaliseren van de milieubelasting.

Temperatuur en wasprogramma

Wassen op lagere temperaturen - de voordelen

Wassen op 30° kan een groot verschil maken. Door op lage temperaturen te wassen:

- Bespaar je energie: bij het wasproces vergt het verwarmen van het water de meeste energie en dus vermindert een eenvoudige handeling als het verlagen van de temperatuur meteen ook de CO_2 uitstoot.
- Wordt je wasgoed vaak net zo schoon en fris: wassen op lage temperaturen geeft geweldige resultaten, doordat de ontwikkeling en van wasmachines en wasmiddelen de was even effectief schoon krijgen bij lage wastemperaturen.
- Je kleding blijft langer mooi. Wassen op lage temperaturen is beter voor het textiel. Kleding behoudt niet alleen langer zijn kleur, het slijt ook minder snel.

Wassen op hogere temperaturen - soms is het nodig

Soms is wassen op hogere temperaturen wenselijk. Wassen op 60 graden moet plaatsvinden in de volgende situaties:

- Bij erg vuile items die in contact zijn gekomen met een zieke persoon en/of zijn verzorger(s). Was het wasgoed met een hoofdwasmiddel op 60 graden – controleer op het waslabel of het textiel deze wastemperatuur aan kan.
- Als iemand in het huishouden extra vatbaar is voor infecties.
- Keukentextiel moet grondig worden gereinigd, vooral als het wordt gebruikt bij de bereiding van voedsel.
- Alle textiel dat grondig gereinigd moet, moet worden gewassen op minimaal 60 graden. Denk aan textiel dat bevuild is met lichaamsvloeistoffen, sportkleding en dienstkleding

Een verlaging van de gemiddelde wastemperatuur met 3 graden in Europa komt overeen met een vermindering van uitstoot van meer dan 700.000 auto's en vrachtwagens.
Bron: iprefer30.eu – A.I.S.E.

Wordt mijn was hygiënisch schoon bij lagere temperaturen?

Deze vraag wordt vaak gesteld. Tegenwoordig zijn wasmiddelen zo ontwikkeld dat zij ook effectief zijn bij lagere temperaturen. Een was met licht verontreinigde kleding die op 30 graden wordt gewassen, komt over het algemeen schoon uit de was. Echter, in sommige situaties is extra aandacht nodig voor aan de hygiëne en is een lagere wastemperatuur níet effectief genoeg.

Hygiënisch wil in dit geval zeggen dat je wasgoed vrij is van ziekteverwekkende micro-organismen. Je kunt dan niet geïnfecteerd raken van blootstelling aan het wasgoed. Lakens die in een normaal huishouden door dezelfde mensen worden gebruikt worden prima schoon op een wastemperatuur van 40 graden. Wanneer iemand in het huishouden ziek is, wordt wassen op hogere temperatuur (tenminste 60 graden) sterk aanbevolen. Dat geldt ook voor lakens in een hotel of ziekenhuis: deze moeten op hogere temperaturen worden gewassen en gedesinfecteerd om verspreiding van ziekten te voorkomen. Ook vaatdoeken en andere mogelijke bronnen van infectie worden pas hygiënisch schoon wanneer zij op hogere temperaturen (60°) worden gewassen.

4

Wassymbolen: waar je verder op moet letten

Op het etiket van een kledingstuk staan de volgende vier of vijf onderhoudssymbolen afgebeeld: wassen, (chloor)bleken, strijken, stomerij, drogen. De wassymbolen zijn geregistreerde collectieve merken van GINETEX (the International Association for Textile for Textile Care Labelling). In Nederland beheert MODINT het gebruik van deze symbolen (business netwerk van fabrikanten, importeurs, agenten en groothandelaren in kleding, modeaccessoires, tapijt en (interieur)textiel).

Hieronder lees je een overzicht van de wassymbolen- en instructies die vallen onder de ISO-standaard 3758, zodat wereldwijd dezelfde symbolen en instructies worden gebruikt.

Wassen

- Er kan een getal in staan: dit geeft de maximale temperatuur aan, waarbij het kledingstuk mag worden gewassen met een normaal wasprogramma (bijvoorbeeld witte was of bonte was). U kunt dan het maximale vulgewicht van de machine aanhouden.
- Een streep onder de wastobbe: kies een milder wasprogramma (bijvoorbeeld synthetisch). U vult de wasmachine dan maximaal tot de helft.
- Een onderbroken streep onder de wastobbe: kies voor een programma met een nog lager toerental (bijvoorbeeld wolwas). U laadt de machine dan met een derde tot een kwart van het maximale vulgewicht.
- Een kruis door de wastobbe betekent: niet geschikt voor wassen.
- Een hand in het sop van de wastobbe: alleen snelle handwas.

Bleken △

- Deze driehoek is het bleeksymbool.
- Een doorgekruiste zwarte driehoek betekent dat bleken niet mogelijk is. Wees dan ook voorzichtig met ontvlekkingsmiddel: probeer dit eerst uit op een onopvallende plaats.

Wat is chemisch reinigen?
De benaming chemisch reinigen komt voort uit het oplosmiddel dat tijdens dit reinigingsproces wordt gebruikt. Door dit middel lost het vuil op tijdens de behandeling in een afgesloten machine, waarna het in dezelfde machine ook wordt gedroogd. Omdat er bij deze manier van reinigen geen water wordt gebruikt, wordt chemisch reinigen in het Engels ook wel ‘dry cleaning’ genoemd.

Stomerij ○

- In deze cirkel staan aanwijzingen voor professionele reiniging bij de stomerij.
- De letters geven aan welk type oplosmiddel kan worden gebruikt.
- Een doorgekruiste cirkel: niet geschikt voor chemisch reinigen.

Websites over wassen:
Iprefer30.eu
isditproductveilig.nl
NVZ.nl
cleanright.eu

Colofon

Dit is een uitgave van
NVZ Schoon | Hygiënisch | Duurzaam
Telefoon: 030-6921880
E-mail: nvz@nvz.nl
www.nvz.nl

Tekst
Lilian Vereijken-van Embden

Met dank aan
Martin ter Bekke (P&G), Marten Kops (NVZ), Gerard Luijkx (Unilever), Hans Razenberg (NVZ), Lisa Sligting (NVZ), Chuchu Yu (NVZ), & IKW.

Ontwerp & productie
Vandenberg Concept, Design en Printmedia, Maarn

Afbeeldingen
Iprefer30.eu, A.I.S.E.
IKW

Deze uitgave is met de grootste zorg tot stand gekomen. De NVZ kan echter geen aansprakelijkheid aanvaarden voor fouten en/of onvolledigheden met betrekking tot de inhoud. Met suggesties of over onvolkomenheden kunt u contact opnemen met de NVZ.

© 2019 NVZ, Zeist

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen of enige andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

NVZ
Schoon
Hygiënisch
Duurzaam